

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2019/10 van 29 april 2019

betreffende

tekst	het ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling, wat betreft de invoering van een registratieplichting voor sportmakelaars (besluit registratie sportmakelaars)
roepnaam	zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 29 maart 2019
datum	

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna 'de VTC'):

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad Van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies bij hoogdringendheid¹ van de Vlaamse Regering, ontvangen door de VTC op 29 maart 2019;

Brengt op 29 april 2019 het volgend advies uit:

¹ Gelet op de zomertijdsperiode binnen de voetbalsport die start op 1 juni.

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse Regering (hierna "de aanvrager") verzocht op 29 maart 2019 om het advies van de VTC over een Ontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2010 tot uitvoering van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling, wat betreft de invoering van een registratieplichting voor sportmakelaars (hierna "het Ontwerp"), in het bijzonder van de volgende bepalingen: artikel 2, dat een nieuw artikel 13/4 en 13/5 invoert, artikel 3, dat een nieuw artikel 13/6 invoert en artikel 4, dat een nieuw hoofdstuk 8/1. Bepalingen inzake gegevensverwerking invoert.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het voorliggend Ontwerp wijzigt het besluit van 10 december 2010 naar aanleiding van de invoering van een registratieplicht voor sportmakelaars in het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling (verder "decreet private arbeidsbemiddeling").

4. Het decreet private arbeidsbemiddeling werd gewijzigd bij decreet betreffende de opleidingscheques voor werknemers, de invoering van een registratieplichting voor sportmakelaars en tot wijziging van diverse andere bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale Economie (verder "verzameldecreet"). Dit decreet werd op 20 maart 2019 goedgekeurd door het Vlaams Parlement en bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 29 maart 2019.

5. Naar aanleiding van de recente ontwikkelingen in de voetbalsport, met name een grootshalig gerechtelijk onderzoek dat wordt gevoerd door het Federaal parket naar wivspraktijken, omkopping en matchfixing, werd in het decreet private arbeidsbemiddeling een registratieplichting voor sportmakelaars ingevoegd. Het doel van de registratie is tweeledig: enerzijds het verhogen van de transparantie op de markt voor sportmakelaars om fraude tegen te gaan, en anderzijds het waarborgen van een betere bescherming van de rechten van betaalde sportbeoefenaars die beroep doen op de diensten van een sportmakelaar. Om deze doelstellingen te bereiken is het volgens de opstellers van het Ontwerp van belang om een zicht te hebben op de activiteiten van sportmakelaars. Niet enkel omwille van de transparantie van de markt in Vlaanderen, maar ook omdat het toezicht op de naleving van de arbeidswetgeving in de ruime zin veronderstelt dat de Vlaamse Sociale Inspectie weet welke sportmakelaars actief zijn op de Vlaamse arbeidsmarkt.

6. In deze context zullen er ook verwerkingen van persoonsgegevens plaatsvinden aangezien de sportmakelaars ook natuurlijke personen kunnen zijn en het mogelijk ook de (betaalde) sportbeoefenaars kan betreffen. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande opmerkingen

7. Het verzameldecreet van 29 maart 2019 werd als ontwerp niet voor advies voorgelegd aan de federale Gegevensautoriteit (hierna "de Autoriteit") die tot 28 maart 2019 bevoegd was om advies te verlenen.

8. De VTC stelt vast dat de volgende aspecten in het Ontwerp verwerkingen van persoonsgegevens kunnen impliceren:

- de registratie van de sportmakelaars (artikel 2 van het Ontwerp);
- de publicatie van de geregistreerde sportmakelaars (artikel 2 van het Ontwerp);
- de doorgifte van gegevens van sportmakelaars door de sportorganisaties aan de Vlaamse Sociale Inspectie (artikel 2 van het Ontwerp).

² Vlaams Parlement, stuk 1856 (2018-2019) – Nr. 1.

Bovendien worden er algemene bepalingen opgenomen met betrekking tot gegevensverwerking in het kader van de erkenningen als uitzendbureau³ en de registratie als sportmakaar (artikel 4 van het Ontwerp).

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

- De Vlaamse Regering wordt door het verzamaldecreet gemachtigd om verdere concrete uitwerking te geven, in die zin bepaalt voortliggend ontwerp van besluit:
 - de procedure tot registratie als sportmakaar bij de administratie van het Departement Werk en Sociale Economie, conform artikel 20/6 van het decreet. Een aantal registratielvoorwaarden die in het decreet werden opgenomen worden verder uitgewerkt;
 - de gegevens die kunnen worden uitgewisseld tussen de sportorganisaties of federaties die beschikken over een systeem waarbij zij een licentie toekennen aan sportmakaars of sportmakaars registreren⁴ en de Vlaamse Sociale Inspectie, conform artikel 20/7 van het decreet.

10. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken⁵ dat elke verwerking die in ondernavige context zal gebeuren een rechtsbasis vindt in artikel 6 AVG. Sommige verwerkingen zullen bovendien mogelijk slechts kunnen dan onder de voorwaarden vermeld in artikel 10 AVG⁶.

- De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke inmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁷

- De VTC onderlijnt in het bijzonder het belang van artikel 6.3 van de AVG – samen gelezen met artikel 8 van het EVRM en artikel 22 van de Grondwet - dat regelschrift dat regelgeving die verwerkingen in de zin van artikel 6.1, punt c)⁸ of punt e)⁹ AVG omkadert, in principe minstens de volgende essentiële elementen van die verwerkingen zou moeten vermelden:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”, zie onder lijk 4)¹⁰;
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt; de opslagperiodes¹¹;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (zie onder lijk 3).

³ Verwerkingen in dit kader worden niet onderzocht in dit advies.

⁴ Bijvoorbeeld de Koninklijke Belgische Voetbalbond.

⁵ Minstens in de Memorie van Toelichting had moeten verduidelijkt worden welke rechtvaardigingsgrond de opstellers inroepen.

⁶ Zie randnummer 21.

⁷ Zie DEGRAVE, E., *“L'égouvernement et la protection de la vie privée – Égalité, transparence et contrôle”*, Collection du CRDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

⁸ “c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust.”

⁹ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen.”

¹⁰ Zie artikel 5.1, c), AVG.

¹¹ Zie ook artikel 5.1, e), AVG.

- De **delegatie aan de Vlaamse Regering** om de procedure voor de registratie te bepalen en de gegevens die kunnen uitgewisseld worden tussen de administratie en de sportorganisaties, is heel ruim. In een uitvoeringsbesluit kunnen verdere modaliteiten worden bepaald, maar **de essentie moet in het decreet worden opgenomen**.

- Het **doel** van het Ontwerp (en impliciet de eventuele verwerkingen) wordt, noch in het ontwerp, noch in het decreet vermeld. Het wordt wel toegelicht in de Memorie van Toelichting en de nota aan de Vlaamse Regering (zie onder randnummer 4). Alle eventuele verwerkingen moeten dus hierin gekaderd worden.

- Voor wat betreft de doorgifte aan de Vlaamse Sociale Inspectie wordt wel uitdrukkelijk vermeld, en dat is positief, wat het doel is: *“het toezicht op de naleving van de voorwaarden inzake de activiteiten voor sportmakaars, zoals bepaald in het decreet en dit besluit.”*

- De **instanties** die de verwerkingen mogen doen, worden (impliciet) aangeduid in het decreet en het Ontwerp :

- de administratie die de registraties doet (het departement Werk en Sociale Economie)¹²;
- de sportorganisaties of -federaties die beschikken over een systeem waarbij zij een licentie toekennen aan sportmakaars of sportmakaars registreren;
- de afdeling Vlaamse Sociale Inspectie (van hetzelfde departement).

- In artikel 4 van het Ontwerp wordt de administratie, zijnde het departement, aangeduid als de **verwerkingsverantwoordelijke** (zie onder lijk 3).

- De **betrokkenen** zijn de sportmakaars (voor zover ze natuurlijke personen zijn) en eventueel de (betaalde) sportbeoefenaars.

- De **categorieën van persoonsgegevens** worden vermeld in het Ontwerp (niet in het decreet):

Voor wat de gegevens van de registratie betreft, zijn deze voldoende duidelijk benoemd in het nieuwe artikel 13/4. De gegevens die zullen gepubliceerd worden teneinde het mogelijk te maken voor sportbeoefenaars om te controleren of de sportmakaar waarmee zij wensen samen te werken geregistreerd is, worden ook duidelijk benoemd in het nieuwe artikel 13/5.

Wat de gegevens betreft, die op grond van in het nieuwe artikel 13/6 zullen doorgegeven worden aan de Vlaamse Sociale Inspectie, zijn er evenwel enkele onduidelijkheden: ten eerste wordt er niet vermeld welke gegevens door het deel van de administratie dat de registraties doet – naar alle waarschijnlijkheid – zullen worden doorgegeven¹³ en ten tweede is het niet duidelijk welke gegevens i.v.m. geregistreerde transacties en de sancties zullen worden doorgegeven. Dit klemt des te meer omdat het ook de persoonsgegevens van sportbeoefenaars kan betreffen.

(zie verder onder lijk 4)

- Het decreet vermeldt niets over **bewaringstermijnen**. In het Ontwerp wordt in artikel 4 een algemene bewaartermijn opgenomen:

“Art. 19/3. De persoonsgegevens die overeenkomstig dit besluit worden opgevraagd, worden slechts zo lang bewaard als nodig voor het bepalen van de erkenning als uitzendbureau, de registratie als sportmakaar en het toezicht op de naleving van de bepalingen van het decreet en dit besluit.”

(zie verder onder lijk 4)

- In de mate dat de handelingen van de Vlaamse Sociale Inspectie ook kunnen leiden tot strafrechtelijke veroordelingen, moet er ook rekening gehouden worden met het feit dat het in het Ontwerp mogelijk ook gaat om persoonsgegevens bedoeld in **artikel 10, AVG**

¹² “de administratie” wordt in het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling gedefinieerd als “het Vlaamse Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie, opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 21 oktober 2005”. Dit agentschap werd evenwel opgeheven bij besluit van de Vlaamse Regering van 21 maart 2014 en het departement Werk en Sociale Economie is zijn rechtsopvolger.

¹³ Mogelijk wordt dit afgedekt door een andere bepaling in het decreet private arbeidsbemiddeling.

22. Persoonsgegevens in de zin van artikel 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. Artikel 10.52, van de WVG geeft aan welke bijkomende veiligheidsmaatregelen zullen moeten voorzien worden:
- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit, in casu de Vlaamse Toezichtcommissie;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
23. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie onder luik 3).
24. Er is sprake van **mededelingen** van persoonsgegevens, met name door de al vermelde sportorganisaties aan de Vlaamse Sociale Inspectie.
25. Er moet dan ook een wettelijke basis voor de mededeling voorhanden zijn. Deze is evenwel, zoals al gesteld werd, wat betreft het aanduiden van de categorieën betrokkenen en gegevens onvoldoende specifiek en deze aanduiding moet in principe in het decreet al gebeuren.
26. De VTC vestigt in ieder geval de aandacht op:
 - het artikel 20 van de WVG en het nieuwe artikel 8 van het Vlaamse-goydecreet van 18 juli 2008¹⁴, die aan overheden de verplichting opleggen om protocollen af te sluiten voor gegevensuitwisselingen in de publieke sector;
 - de bevoegdheden van het recent opgerichte "informatie veiligheidscomité"¹⁵.

3. Verantwoordelijkheid

27. Artikel 4.7. AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die de wetgeving in kwestie aanduidt. Het is aangehouden dat dit al in het decreet worden vastgelegd voor elke verwerking. Daarmee wordt duidelijk gemaakt op wie de daaraan verbonden verplichtingen rusten en tot wie de betrokkene zich kan wenden.
28. In artikel 4 van het Ontwerp wordt dit wel verduidelijkt voor het departement. De sportorganisaties zijn duidelijk ook verwerkingsverantwoordelijken, maar mogelijk wil de decreetgever hun werking niet (verder?) reglementeren. Artikel 4 vermeldt bij de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke de verwerking van persoonsgegevens "in het kader" van de registratie als sportmakelaar. De VTC neemt aan dat daarmee ook de verwerking die bestaat uit de doorgifte aan de Vlaamse Sociale Inspectie wordt bedoeld; en waarbij wellicht bij controles door de Vlaamse Sociale Inspectie deze laatste zelf wordt beschouwd als onafhankelijke verantwoordelijke voor verwerkingen in het kader van de controles.

29. Bij de verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke zit de aanduiding van een **functionaris voor de gegevensbescherming**. De VTC beveelt aan dat de tussenkomst van de functionaris voor de gegevensbescherming voor relevante aspecten van de geplande verwerkingen, zoals de eventuele doorgifte van persoonsgegevens, zou verankerd worden in de regelgeving. In de mate dat de bedoelde sportorganisaties geen Vlaamse bestuursinstaties

¹⁴ Het e-goydecreet geldt voor zover de instantie die de gegevens doorgeeft een Vlaamse bestuursinstantie is. Zie artikel 13, 6) van het decreet Bestuursdecreet van 7 december 2018 om te bepalen of de sportorganisatie valt onder "instellingen met een publiek taak". <https://overheid.vlaanderen.be/suw/organisatie-voen-vlaamse-bestuursinstantie/taak-nj-in-organisatie-onderinstellingen-met-een-publieke-taak-van-artikel-13-6-bet-tur-decreet>

¹⁵ Wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatie veiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (B.S. 10 september 2018) <https://dit.bosa.be/nl/ncv>

zijn die onder het e-goydecreet vallen (en zo al daartoe verplicht zijn), zou de verplichting tot het aanstellen van een functionaris kunnen opgelegd worden als extra beschermingsmaatregel (zie ook onder luik 5).

30. De VTC beoordeelt het positief dat bij de adviesvraag het (omstandige en goed beargumenteerde) advies van de functionaris van het departement Werk en Sociale Economie werd gevoegd.

31. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)^{16, 17} al dan niet noodzakelijk is.

4. Minimale gegevensverwerking en opslagbeperking

32. Conform artikel 5, o), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

33. Wat de gegevens van de registratie betreft en de gegevens die zullen gepubliceerd worden, rijkt aan het principe te worden voldaan, rekening houdend met de doelstellingen van deze regeling.

34. De VTC beveelt evenwel aan om na te kijken of het dupliceren van gegevens, namelijk door zowel registratie bij de sportorganisatie als bij het departement WSE, niet kan vermeden worden. Duplicatie van persoonsgegevens die niet strikt noodzakelijk is staat op gespannen voet met het proportionaliteitsbeginsel, en creëert nodeloze veiligheidsrisico's.

35. Bij de publicatie van de geregistreerde gegevens adviseert de VTC bovendien dat daarbij op de betrokken website wordt vermeld dat de publicatie enkel dient voor het doeleinde van het verhogen van transparantie op de markt teneinde het mogelijk te maken voor sportbeoefenaars om te controleren of de sportmakelaar waarmee zij wensen samen te werken geregistreerd is, en aldus fraude tegen te gaan. Hiermee wordt dan duidelijk gemaakt dat een dergelijke publicatie geen toelating of vrijgeloofde is om de gegevens in eender welke context of voor eender welk doeleinde te verwerken.

36. Wat de gegevens betreft die op grond van het nieuwe artikel 13/6 zullen doorgegeven worden aan de Vlaamse Sociale Inspectie is het, zoals gesteld, nog niet duidelijk welke gegevens er allemaal zullen worden verwerkt via doorgifte aan de Vlaamse Sociale Inspectie, zodat de VTC geen algemene conclusie kan trekken over de proportionaliteit van deze verwerkingen. Globaal genomen lijkt het echter disproportioneel dat alle drie de categorieën van gegevens (zoals beschreven in respectievelijk artikel 13/6 1°, 2° en 3°) automatisch, op dezelfde wijze en zonder enige vorm van controle op noodzaak of proportionaliteit zouden worden overgemaakt aan de Vlaamse Sociale Inspectie. Enige differentiatie in deze bepaling lijkt aangevoerd te worden: voor de persoonsgegevens bedoeld in 1° van artikel 13/6 lijkt er zich a priori geen probleem te stellen met een automatische overhandiging. Voor de persoonsgegevens vervat in 2° en 3°, die sancties, transactiegegevens m.b.t. de makelaar en transactiegegevens m.b.t. de sportbeoefenaar kunnen omvatten, moet enerzijds nagegaan worden of ze noodzakelijk zijn voor de Vlaamse Sociale Inspectie, en is de VTC anderzijds van oordeel dat deze enkel op gemotiveerde aanvraag van de Inspectie, en enkel met afdoende beveiligingsmaatregelen (zie luik 6) kunnen worden doorgegeven.

¹⁶ Voor richtlijnen dienaangaande, zie:

- Info op website van de Autoriteit: <https://www.gegevensbeschermingautoriteit.be/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-0>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (https://www.gegevensbeschermingautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2018.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (https://www.gegevensbeschermingautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp248%20rev.01_nl.pdf)

¹⁷ Een gegevensbeschermingseffectbeoordeling kan overigens ook reeds uitgevoerd worden in het stadium waarin regelgeving wordt voorbereid. Zie in dit verband artikel 35.10 AVG en randnummers 90-91 van de Aanbeveling CBPL nr. 01/2018.

Zie ook artikel 23 van de WVG, dat in de verplichting voorziet om hoe dan ook een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit te voeren voor de verwerkingsactiviteit, ook al werd reeds een algemene gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitgevoerd in het kader van de vaststelling van de wettelijke grondslag.

37. Volgens artikel 5, e), AVG moeten persoonsgegevens worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is.

38. Zoals ook al gesteld, vermeldt het decreet niets over bewaaringsstermijnen en wordt in het Ontwerp (artikel 4) slechts een zeer algemene bewaartermijn opgenomen, die enkel het principe van de AVG herneemt (wat eigenlijk niet mag wegens het overschrijfbod van verordeningen). De bepaling geldt evenzeer voor de erkenning als uitzendbureau, maakt geen onderscheid tussen de verschillende verwerkingen inzake de registratie als sportmakelaar en geeft ook geen criteria om een concrete termijn te bepalen. Daarom kan niet besloten worden dat het principe van opslagbeperking wordt gerespecteerd.

5. Rechten van de betrokkenen en transparantie

39. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt, opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.

40. De VTC stelt vast dat er in het Ontwerp nog geen door de AVG **verplichte vermeldingen** zijn opgenomen. Dit zou onder andere gerealiseerd kunnen worden door deze op te nemen in een registratieformulier.

41. De VTC neemt er akte van dat het Ontwerp zelf geen **afwijkingen op de AVG-rechten** voorziet. Er is echter wel sprake van een decreetale afwijkingsgrond zoals beschreven in het advies van de functionaris voor gegevensbescherming bij het Ontwerp. Deze geldt (enkel) voor de Vlaamse Sociale Inspectie en is te vinden in artikel 8 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

42. Dit decreet werd op dat punt aangepast door artikel 128 van het AVG-decreet¹⁸ op dezelfde manier als diverse andere decreten die toezicht betreffen. De Autoriteit werd niet geraadpleegd bij de totstandkoming van dit decreet, maar wel om advies gevraagd bij een Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering dat gelijkaardige bepalingen bevat.¹⁹

43. De Autoriteit heeft onder andere kritiek op de te algemene toekenning van de bevoegdheid om te beslissen om de rechten en verplichtingen niet toe te passen en dus een "blanco cheque" te geven aan, in de context van dit advies, de sociaalrechtelijke inspecteurs (zonder dat daar voldoende waarborgen tegenover staan). Bovendien bekritiseert de Autoriteit de formulering waarbij de rechten van de betrokkene "niet worden toegepast" terwijl enkel een beperking van de reikwijdte mogelijk is volgens de AVG. De VTC sluit zich aan bij deze opmerkingen en verwijst naar het volledige advies van de Autoriteit. Het zou dus gepast zijn om voor wat de controle m.b.t. de registratie van de sportmakelaars nadere criteria voor de sociaalrechtelijke inspecteurs te bepalen.

6. Beveiligingsmaatregelen

44. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend

¹⁸ Decreet van 8 juni 2018 houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). <https://codex.vlaanderen.be/PrintDocument.aspx?id=10-29470&datum=&getoondeerd=false&nr=false>

¹⁹ Advies nr. 88/2018 van 26 september 2018 betreffende het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende aanpassing van de besluiten van de Vlaamse Regering aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) (CO-A-2018-079)

beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

45. Artikel 32 AVG wijst in dit verband op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:

- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
- het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingsystemen te garanderen;
- het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.

46. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken diensten en de andere betrokken partijen expliciet op te leggen, dan moet zij dat wel in haar besluit²⁰ doen.

47. De VTC beoordeelt het wel positief dat er in het besluit verwezen wordt naar maatregelen. Ze maakt hierbij echter een voorbehoud voor wat de bedoelde classificering en maatregelen²¹ betreft, aangezien deze niet gepreciseerd worden en toegepast op de hier bedoelde verwerkingen. Deze verwijzing is dus te algemeen.

"Art. 19/2. Onverminderd artikel 12 van de algemene verordening gegevensbescherming, worden de persoonsgegevens beveiligd volgens de dataclassificatie en de richtlijnen van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, overeenkomstig artikel 3, tweede lid, 3°, van het decreet van 23 december 2016 houdende de oprichting van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid."

48. Voor de concrete uitwerking wijst de VTC op de aanbeveling van de CBPL (nu de Autoriteit)²² ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen²³ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC onderstreept ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer²⁴ - inzonderheid bij opraging en verdere verwerkingen rond individuele transacties - en een logging van de toegangen zodat men kan controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens en waarom.

49. De VTC wijst er nogmaals op dat de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 10 AVG strengere beveiligingsmaatregelen behoeft.

III. BESLUIT

²⁰ Of via een omzendbrief voor de overheidsdiensten.

²¹ Een ontwerp van dit model werd voorgesteld aan de VTC in 2017. De conclusie was: "gevraagde controles (cf. internationale standaarden) en verbeteringen uitvoeren en het model verder verfijnen op basis van enkele testcases. De resultaten daarvan nog eens voorleggen aan de VTC." De bouwstenen van het facilitair bedrijf worden ook vermeld (in laatste kolom bij de maatregelen). De VTC heeft zich niet over de kwaliteit van de bouwstenen uitgesproken." Over een van de "bouwstenen", met name encryptie voor Amazon Web Services, werden adviezen gegeven door de VTC. Zie <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>.

²² Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2013_0.pdf)

²³ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf)

²⁴ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2008_0.pdf)
Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid).

50. Volgende aspecten zijn positief te beoordelen in het licht van de bescherming van persoonsgegevens en de fundamentele rechten: het uitdrukkelijk opnemen van de meeste vereiste elementen in het Ontwerp.

51. De volgende knelpunten dienen echter te worden aangepakt, waarvan de meeste een tussenkomst **van de decreetgever** vragen:
- de correcte rechtvaardigingsgrond(en) vermelden (randnummer 10);
 - de essentiële elementen van alle geplande gegevensverwerkingen verder preciseren (luik 4);
 - nagaan of de gepreciseerde verwerkingen proportioneel zijn en daarbij het onderscheid maken zoals vermeld onder luik 4;
 - het preciseren van de criteria voor de toepassing van artikel 8 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht (randnummer 41);
 - de maatregelen concreter maken (randnummer 47).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Hans Graux
Digitaal ondertekend door Hans Graux
(Signature)
) Datum: 2019.04.30 21:17:43 +02'00'